

OPINIÓ 15 març 2010 0.00 h

DES DEL PAÍS BASC

Model bisbalenc per als bascos?

Ball de gegants el dia de la consulta a La Bisbal. I.R.

TONI STRUBELL

La Bisbal d'Empordà només és una dels centenars de poblacions de Catalunya que han tirat endavant consultes populars sobre la independència de Catalunya. Però el seu cas concret segurament és el que ha cridat més l'atenció dels bascos. Concretament, la vila d'Idiazabal –capital del millor formatge basc– ha estat el marc, aquest cap de setmana, d'unes interessants jornades d'intercanvi entre catalans i bascos a l'entorn de la temàtica de les consultes. Vora cent cinquanta bisbalencs han estat convidats al poble per explicar-hi com es va desenvolupar la consulta a la Bisbal el 28 de febrer passat. D'entrada, el que ha cridat més l'atenció dels bascos ha estat el caràcter socialment virolat de l'expedició catalana. Sí, hi havia els clàssics joves polititzats que sens dubte n'han estat el motor (més que no pas els partits polítics, com s'apressaven a apuntar). Però també hi havia una àmplia representació de membres d'organitzacions i clubs als quals resulta difícil trobar algun vincle amb la política –i menys amb l'autodeterminació–, si ens hem de guiar pels paràmetres fins ara usats per mesurar aquesta mena de fenomen. Certament, hi havia gent d'entitats esportives, de la colla del Drac en pes, dels bastoners, de les puntaires i de l'associació de bitlles, entre d'altres. Això impressionava la gent d'Idiazabal, on qüestions com l'autodeterminació dels pobles es percebien, fins ara, almenys, com a estrictament circumscrits a àmbits «militants». Ara, amb l'exemple bisbalenc, posaran fil a l'agulla, segons diuen. Curiosament, un altre territori basc on concita interès el model català de consulta directa a la població al marge –quin remei– de les institucions és el País Basc del Nord. Ahir, diada d'eleccions regionals a l'Estat francès, va ser aprofitat per la Plataforma Batera per promoure una consulta sobre una possible institucionalització del país. La pregunta que s'hi va fer és «Esteu d'acord amb la creació d'una col·lectivitat territorial basca?». Tot i no tenir caràcter vinculant, a la pregunta hi van poder respondre els ciutadans de 122 dels 159 municipis del País Basc del Nord, i va arribar al 91% de la població. L'originalitat de la iniciativa, a la qual dona-

ven suport 89 alcaldes, era que coincidia amb una consulta electoral oficial, cosa que feia pensar en una participació popular relativament alta, malgrat la tebior de la pregunta. Amb tot, el fet que el 2014 l'Estat francès canvià el sistema dels departaments atorgava interès a la iniciativa, que calia inserir en una llarga lluita per un departament propi per als bascos del nord.

Tot plegat, l'inici d'un moviment basat en consultes directes als ciutadans, en un moment en què l'esquerra independentista sembla que ha decidit canviar de rumb, podria acabar tenint una importància considerable. Otegi hi ha mostrat interès. Certament, ETA sempre havia dit que qualsevol procés de resolució del conflicte havia d'acabar amb una consulta a la ciutadania. Ara sembla que s'obre una magnífica oportunitat de curtcircuitar una violència que fa dècades que sobra, i promoure una iniciativa tan senzilla com és deixar votar la gent. A partir d'ara podria ser que es donés la ironia que fos l'Estat –i no pas ETA–, el que la gent vegi com el més gran opositor a la democràcia formal. Cal esperar que l'exemple de la Bisbal d'Empordà –i de tants pobles catalans més– acabi tenint un efecte pedagògic decisiu entre bascos.

MÉS LLEGIDES

1. **Enfrontament a Comexi pel retorn de 60 hores**
2. **L'habitatge compartit d'ús turístic és legal**
3. **Els cinc magnífics**
4. **Incòmoda, Irene?**
5. **Cisma reial Sánchez-Iglesias**
6. **Dues explosions maten desenes de persones a Beirut**
7. **"L'Alzheimer ja és la gran pandèmia estructural del planeta"**
8. **Romanents, i ara què?**
9. **Operació salvar la corona**